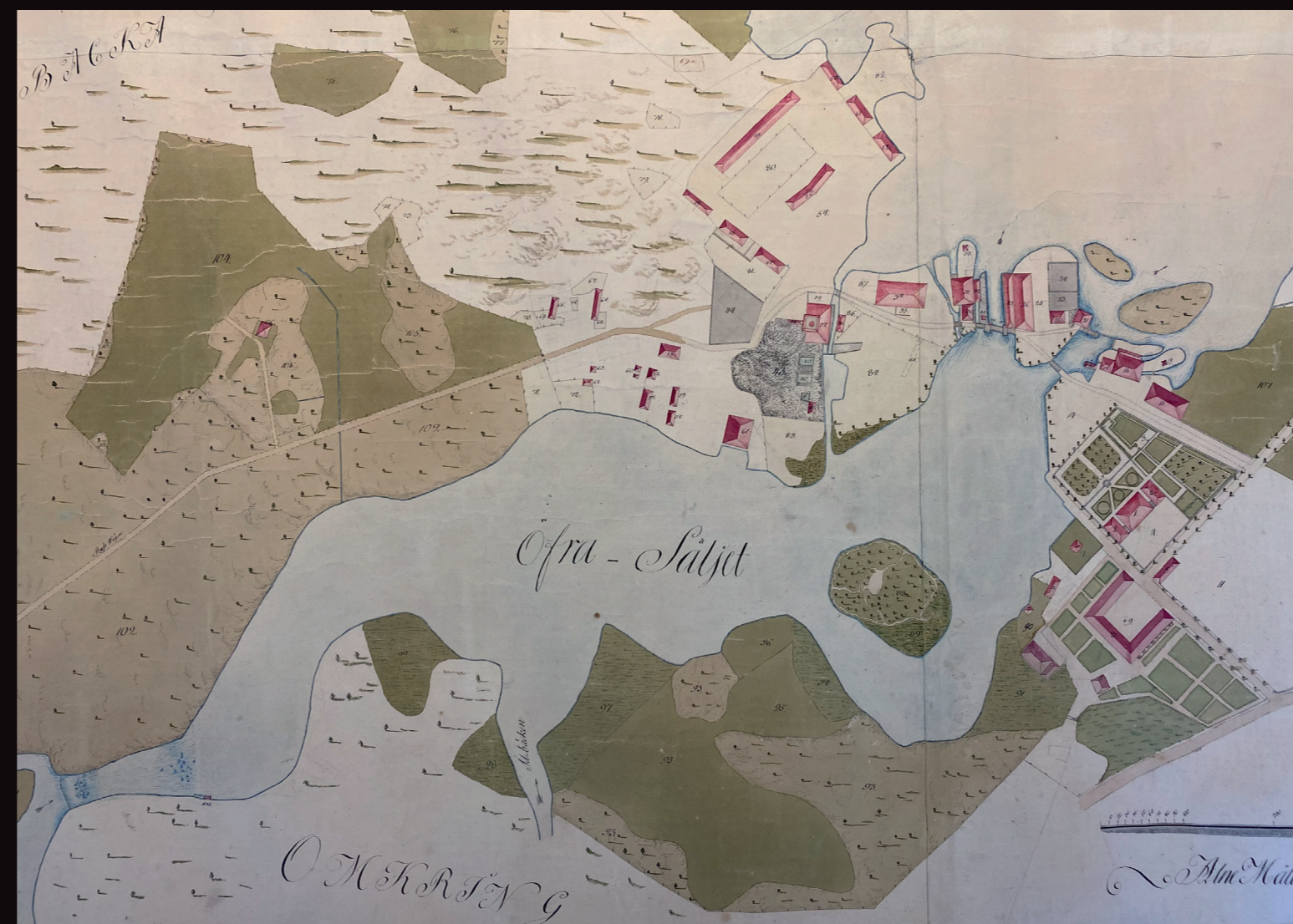

Rysstenen

Den här stenstolpen kallas för Rysstenen. Inskriptionen på stenen lyder: *Denna Väg Arbetade Ryske Fångar År 1790*. Stolpen har sitt ursprung i Gustaf III:s ryska krig som ägde rum mellan åren 1788–1790, då en del ryska fångar fördes över till Sverige för att utföra grovarbeten här. Enligt muntliga uppgifter bodde gruppen som placerades i Forsbacka i ett litet torp i Forsbacka by. Torpet, som finns kvar än idag, har under alla tider kallats för Ryssbo. Fångarna arbetade med att bryta upp gator och vägar i samhället. En av vägarna som ryssarna anlade finns utmärkt på en karta över Forsbacka bruk från år 1798. Vägen startar vid området kring hyttan och sträcker sig vidare västerut genom samhället, ungefär likt dagens Storgatan och vidare in på Strömgatan. Vägen slutar vid hamnen. På kartan är vägen namngiven efter sina skapare – Ryss Vägen.

Två stenstolpar restes senare som ett minne av vägen. Till en början sägs stolparna varit placerade vid järnverket, i början av Ryssvägen. Titta noga på kartan så ser du två små fyrkanter på vardera sidan om vägen strax till vänster

Beskuren kartbild över Forsbacka bruk 1798. Ryssvägen har sin dragning genom samhället. Karta ur Gävle Kommunarkivs samlingar.

om hyttan. Är det stenstolparna, tro? Varför en av dem senare har flyttats till den här platsen är okänt, liksom var den andra stolpen kan ha tagit vägen.

This stone post is known as the Russian Stone. The inscription reads: This road was made by Russian prisoners in 1790. During the war against Russia in 1788–1790, in the time of King Gustaf III, some Russian prisoners were brought to Sweden as labourers. Allegedly, some of them were housed in a small croft, still remaining, in the village of Forsbacka. The prisoners built roads and streets in the community. One of the roads they made is marked on a 1798 map of the Forsbacka works. The road begins near the forge, and goes west, much like present-day Storgatan, and further along Strömgatan, ending at the harbour. The map has it named after its makers – Russians' Street.

Two stone posts were erected as a road memorial, initially placed at the ironworks. Look closely at the map, and you will find two small squares flanking the road just left of the forge. Might those be the posts? Why one was relocated here is still unknown, as is the whereabouts of the second post.